

LATVIJAS STATISTIĶU ASOCIĀCIJAS

Informatīvais biļetens Nr 8 (2005.g.)

Šis grūtais, bet sirdij tuvais statistikas darbs

Caur Latvijas Bankas statistikas "brillēm" lūkojoties

(pārdrukāts ar autora piekrišanu no "AVERSS UN REVERSS, 3/2004")

Agris Caune

Latvijas Bankas

Statistikas pārvaldes vadītājs

"Statistika ir kā brilles, caur kurām politikas lēmējpersonas un visi pārējie tautsaimniecības dalībnieki aplūko makroekonomikas realitāti. Ja brilles ir pilnībā uzticamas, labi nospodrinātas un viegli lietojamas, mēs tik tikko pamanām, ka valkājam tās, un neaptveram, cik nozīmīgas tās ir, lai mēs iegūtu skaidru skatu uz realitāti. Protams, ka mēs sākam sūdzēties tikai tad, kad brilles nav fokusā un kad, briļļu izgatavošanas tehnoloģijai attīstoties, vēlamies iegūt jaunu briļļu pāri."

Ž. K. Trišē (Jean-Claude Trichet),
Eiropas Centrālās bankas prezidents

Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2. statistikas konferencē Ž. K. Trišē izmantotais salīdzinājums ļoti trāpīgi raksturo statistiku, kas, šķietami nemanāma, tomēr ir mūsu ikdienas neatņemama sastāvdaļa. Kāda Latvijas Bankas Statistikas pārvaldes sagatavotā statistika veido "brilles", caur kurām iespējams ieraudzīt Latvijas tautsaimniecībā, jo īpaši finanšu sektorā, notiekošo, un vai šī statistika atbilst ES standartiem?

Pirmkārt, tā ir **banku un monetārā statistika**. Latvijas monetāro finanšu institūciju, t. i., kredītiestāžu un krājaizdevu sabiedrību, bilances statistika jau kopš 2002. gada ir salīdzināma ar pārējo ES dalībvalstu statistiku, un to nodrošina noteikumi, kuros izklāstītas Latvijas Bankas statistikas prasības - "Kredītiestāžu mēneša bilances pārskata un pielikumu sagatavošanas noteikumi" un ""Kredītu norakstīšanas un vērtspapīru pārvērtēšanas korekciju pārskata" sagatavošanas noteikumi". Arī uz procentu likmju statistiku attiecināmās prasības, kas ietvertas "Kredītiestāžu procentu likmju pārskatu sagatavošanas noteikumos", kopš šā gada sākuma ir saskaņotas ar attiecīgajām ECB prasībām.

Pašlaik aktualitāti ieguvusi jauna ECB noteikta prioritāte - apakšsektora "Citi finanšu starpnieki, neskaitot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus" (CFS) statistika. CFS statistika uzmanības centrā nokļuvusi tāpēc, ka gan monetārās finanšu institūcijas, gan CFS nodarbojas ar līdzīgu finanšu starpniecības pakalpojumu sniegšanu sabiedrībai un daudzi CFS pēc sava lieluma un pakalpojumu klāsta tuvojas monetāro finanšu institūciju lielumam un atbilstošajai darbībai. Ievērojot to, ka monetāro finanšu institūciju statistika kalpo par pamatu monetāro rādītāju aprēķinam un tie iespaido monetārās politikas lēmumu pieņemšanu, svarīgi ir kvalitatīvi noteikt monetāro finanšu institūciju un citu finanšu iestāžu loku. Pašlaik Latvijā statistikas vajadzībām izmantotā CFS klasifikācija nav saskaņota, jo CFS statistikas vākšanā ir iesaistītas dažādas institūcijas. Latvijas Bankas Statistikas pārvaldes speciālisti šobrīd strādā pie CFS klasificēšanas un CFS statistikas sagatavošanas atbilstoši tām normām, kuras ECB jau pieņēmusi vai kuras atrodas izveides procesā.

Otrkārt, tā ir **maksājumu bilances un investīciju bilances statistiska**. Šīs statistiskās informācijas sagatavošana arī ir ļoti būtiska, jo tā parāda ekonomiskos

Latvijas
Statistiku asociācijā
2005. gada
1. janvārt
bija 101 biedri

darījumus starp Latvijas rezidentiem un pārējo pasauli (nerezidentiem) noteiktā periodā, kā arī rezidentu ārējo aktīvu un pasīvu kopējo apjomu noteiktā datumā. Šīs statistiskās informācijas sagatavošanas atbilstība ECB izvirzītajām prasībām saņēmusi pozitīvu novērtējumu. To sniedza ECB pārstāvji pagājušā gada augustā, kad tika pārrunāti galvenie attīstības virzieni maksājumu bilances datu sagatavošanas jomā. ECB pārstāvji kā būtiskāko uzsvēra datu valstu dalījumu, tāpēc Latvijas Bankas Statistikas pārvalde plāno to pilnveidot šā gada laikā, kā arī nākamā gada pirmajā pusē, ieviešot jauno "Ārējo ieguldījumu ceturkšņa pārskatu". Visaktuālākās pašlaik ir ārvalstu tiešo investīciju datu sagatavošanas prasības, kas apkopotas šā gada aprīlī publicētajā ECB un *Eurostat* Ārvalstu tiešo investīciju darba grupas ziņojumā. Ziņojumā ietvertās prasības, kas sarindotas pēc to ieviešanas svarīguma pakāpes un termiņa, aptver gan pašu kapitāla, gan arī reinvestētās peļņas un cita kapitāla atspoguļošanas metodoloģiju. Latvija jau tagad izpilda prasības, kas izvirzītas dividenžu atspoguļošanai (dividendes tiek atspoguļotas, kad tās ir aprēķinātas, nevis izmaksātas). Viena no augstas prioritātes prasībām, kas Latvijā jau tiek pildīta, ir tiešo investīciju atspoguļošana pēc to virziena principa (*directional principle*), nevis aktīvu un pasīvu principa, kā tas ir pārējos finanšu konta posteņos. Pagājušā gada laikā veikts liels darbs, lai ar šā gada pirmā ceturkšņa datiem ieviestu prasību atsevišķi parādīt tiešo investīciju pašu kapitālu biržā kotētajiem un biržā nekotētajiem uzņēmumiem. Neraugoties uz jau paveikto un tuvākajā laikā paveicamo attiecībā uz ārvalstu tiešo investīciju datu atspoguļošanu, apjomīgs darbs vēl veicams tiešo investīciju datu konsolidācijas (*Fully Consolidated System*) pieejas ieviešanā.

Treškārt, tie ir **ceturkšņa finanšu konti, valdības finanšu statistika un tautsaimniecības statistika** - šobrīd lielākā un jaunākā statistikas joma, kurā strādā Latvijas Bankas Statistikas pārvaldes speciālisti. Lai nodrošinātu šādas statistikas sagatavošanu, tika veiktas pārmaiņas Statistikas pārvaldes struktūrā.

Pašlaik viena no ECB un citu ES institūciju prioritātēm statistikā ir valdības finanšu statistika, ko ECB izmanto, analizējot ES dalībvalstu fiskālos rādītājus un valdības parāda līmeni, kas ir arī nozīmīgi Māstrihtas konvergences kritēriji. Statistikas pārvaldes speciālisti jau ir veikuši vairākas valdības finanšu statistikas datu pārraides uz ECB. Vienlaikus tiek rūpīgi analizēta metodoloģija un datu avoti Latvijā. Latvijā valdības finanšu statistikas sagatavošanā jāsaskaras ar problēmām, kas galvenokārt ir saistītas ar nepieciešamās informācijas trūkumu, nepietiekamo datu avotu detalizācijas pakāpi un datu savlaicīgumu. Lai varētu nodrošināt ES institūciju prasības valdības finanšu statistikas jomā, izveidotas starpinstitūciju darba grupas, kurās darbojas Finanšu ministrijas, Valsts kases, Valsts ieņēmumu dienesta, Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) un Latvijas Bankas speciālisti.

Finanšu konti ir viena no nacionālo kontu sistēmas sistāvdajām, kas raksturo finanšu sistēmu kopumā. ES institūcijas finanšu kontu datus izmanto ekonomikas analīzei, piemēram, ES dalībvalstu tautsaimniecību savstarpejās atkarības izvērtēšanai un finanšu aktīvu un to plūsmu analīzei aktīvu veidu un sektoru dalījumā. Latvijā gada finanšu kontus kopš 1999. gada sagatavo CSP. To pilnvērtīgas analīzes veikšanu traucē divi būtiski trūkumi - nepietiekama finanšu kontu detalizācijas pakāpe un novēloti to sagatavošanas termiņi. Latvijas Bankai atbilstoši ECB prasībām jānodrošina ceturkšņa finanšu kontu sagatavošana līdz ar Latvijas iestāšanos Ekonomikas un monetārajā savienībā (EMS), tāpēc 2003. gada martā Statistikas pārvaldes speciālisti pilotprojekta režīmā sāka gatavot ceturkšņa finanšu kontus, ievērojot EMS valstīm noteiktās prasības. Līdzīgi kā valdības finanšu statistikas jomā, arī ceturkšņa finanšu kontu sagatavošanā jāsaskaras ar problēmām, kas saistītas ar datu avotu savlaicīgumu, datu detalizācijas pakāpi un nepieciešamās informācijas trūkumu.

Tautsaimniecības statistikas datus Latvijā sagatavo CSP. Latvijas Banka galvenokārt aktīvi seko līdzi tautsaimniecības statistikas rādītājiem un sniedz papildu informāciju ECB. Turklat Statistikas pārvaldes speciālisti nodarbojas arī ar strukturālās biznesa statistikas datu apkopošanu par kredītiestādēm atbilstoši *Eurostat* prasībām.

Statistikas pārvaldes darbības jomas atbilst arī ECB 2. statistikas konferencē nosauktajiem galvenajiem uzdevumiem, kuru izpildei šobrīd pievērsta ECB uzmanība. Šie uzdevumi ir:

- 1) Eiro zonas institucionālo sektoru ceturkšņa kontu sistēmas pilna sagatavošana;
- 2) vēl aptverošākas statistikas apkopošana finanšu stabilitātes uzraudzīšanai un analīzei;
- 3) ārējā sektora statistikas tālāka attīstība (piemēram, saistībā ar eiro starptautisko lomu vai starptautiskās investīciju bilances sagatavošanu);
- 4) labāka sadarbība starp komercsabiedrību grāmatvežiem un statistiķiem;
- 5) dažādi Eiropas statistikas kvalitātes rādījumi.

Latvijas Bankas Statistikas pārvaldes sagatavotajām minētajām trijām statistikas datu kopām ir regulāri lietotāji un konkrētas izmantošanas jomas, no kurām neapšaubāmi svarīgākā ir monetārā politika. Šī

informācija tiek lietota arī finanšu stabilitātes pārraudzības, maksājumu statistikas, vērtspapīru tirgus informācijas sagatavošanas u. c. vajadzībām. Statistiskā informācija, kas nepieciešama Latvijas Bankas uzdevumu veikšanai un politikas darbībām šajās dažādajās jomās, ir saistīta vienotā integrētā statistikas struktūrā. Protams, ka nozīmīgi statistikas lietotāji atrodas arī ārpus centrālās bankas - gan finanšu tirgus dalībnieki, gan pētnieki un zinātnieki, gan plašsaziņas līdzekļi, gan sabiedrība.

Lai nodrošinātu statistikas lietotājus ar kvalitatīviem datiem, nepieciešamas plašas un vispusīgas zināšanas un dažādas prasmes: jāorientējas finanšu tirgus operācijās, uzņēmumu grāmatvedības jautājumos, pietiekami labi jāpārzina finanšu tirgus instrumenti, kā arī to lietojums un atspoguļošana statistikā. Ne mazāk svarīga ir komunikācijas prasme sadarbībai ar informācijas sniedzējiem, labas zināšanas datu analīzes veikšanā, iemaņas strādāšanai ar metodiskajiem materiāliem un to ieviešanai praktiskajā darbībā, kā arī spēja sagatavot darba aprakstu programmatūru izveidei. Arvien nozīmīgāku lomu Statistikas pārvaldes darbā iegūst dažādas mūsdienīgas matemātiskās metodes, kas nodrošina racionālu statistisko datu vākšanu un apstrādi, kā arī publicējamās statistiskās informācijas kvalitātes izvērtēšanu.

Profesionalitāte un pieredze nodrošina sagatavotās statistikas savlaicīgumu, uzticamību un atbilstību ES attiecīgajām prasībām. Katrs lietotājs var droši raudzīties caur Latvijas Bankas sagatavotajām "brillēm", jo redzētais patiešām atspoguļos realitāti un ļaus novērtēt Latvijas makroekonomisko attīstību ES kontekstā.

PAR TO, KAS SATRAUC

Latvijas veselības aprūpes sistēma un sabiedrības veselības stāvoklis 2005.gada priekšvakarā

Jautrīte Karašķēvica

veselības zinātnu magistre,

*Veselības statistikas un medicīnas tehnoloģiju
valsts aģentūras direktora vietnieks veselības
statistikas jautājumos*

Veselības aprūpes pakalpojumus Latvijā sniedz gan valsts, gan pašvaldības, gan privātās ārstniecības iestādes. Saņemt valsts apmaksātus veselības aprūpes pakalpojumus ir iespējams tikai tajās ārstniecības iestādēs, kas noslēgušas līgumus ar slimokasi.

Latvijā veselības aprūpes finansēšanas kārtību nosaka Ministru kabineta 12.01.1999.gada noteikumi Nr.13 "Veselības aprūpes finansēšanas noteikumi", kuros grozījumi izdarīti astoņas reizes. Tīk bieža veselības aprūpes finansēšanas noteikumu maiņa apgrūtina to ievērošanu un kontroles nodrošināšanu. Taču no otras pusēs, **veselības aprūpe ir nozare, kura nekad nebūs ideāla un kura nepārtraukti ir jāpilnveido.** Neapmierinātība ar veselības aprūpes sistēmu izskan arī citās Eiropas valstīs, taču Latvijā veselības aprūpes sistēmas reforma ilgst jau 11 gadus, turklāt neapmierinātas ir abas pusēs – pacienti un ārstniecības personas.

2003.gada sākums likās cerīgs. Gada sākumā (14.janvārī) reorganizējot Labklājības ministriju, tika izveidota Veselības ministrija. Praktiski tika atjaunota 1992.gada nogalē likvidētā Veselības aizsardzības ministrija, tikai citā veidolā. Veselības ministriju darbības sākums jāvērtē kā neveiksmīgs, jo gada laikā ministra pienākumus veica divi ministri ar atšķirīgu viedokli par veselības aprūpes sistēmas reformas gaitu un turpmāko virzību. 2004.gada martā ministra pienākumus sāka pildīt jau trešais veselības ministrs, kurš atšķirībā no iepriekšējiem, nav ārsts. Šobrīd ir jau ceturtais veselības ministrs – ekonomists. Nēmot vērā jaunā ministra personību un politiskās partijas piederību (*no vienas politiskās partijas ir premjers, finansu un veselības ministrs*), jādomā, ka tieši šis ministrs ar 95% ticamību varētu likvidēt ieilgušo finanšu krīzi veselības aprūpē.

Jaunā, 2004.gada decembrī izveidotā valdība plāno nekavējoties izstrādāt rīcības plānu veselības aprūpes attīstībai 2005.-2010.gadam, jau decembrī akceptēt veselības aprūpes finansēšanas un organizācijas noteikumus, nodrošinot veselības aprūpes pakalpojumu cenu regulāciju. Plānots apstiprināt jaunu profilaktisko apskašu programmu no 2005.gada, kā arī veikt pasākumus, lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

Paredzēts izstrādāt programmu ārstniecības personu algu palielinājumam 2005. un 2006.gadam, paredzot algu pārskatīšanu ik pusgadu un uzsākot šīs programmas realizāciju no 2005.gada 1.jūlija.

Medicīnās darbinieku algu jautājums ir būtisks. Nu jau mēnesi Latvijas valsti un sabiedrību ir satricinājuši nemieri veselības aprūpē. Tos aizsāka "Gaiļezera" slimnīcas anesteziologi, pieprasot lielākas darba algas. Šai akcijai pievienojās visi Latvijas anesteziologi. Zemas algas, liela slodze veicina ārstu anesteziologus – reanimatologus meklēt drošu un labāk apmaksātu darbu citur. To veicina arī ārstu civiltiesiskās apdrošināšanas trūkums. Izveidojies darba resursu trūkums apdraud pacientu drošību.

Par veselības aprūpi valsts šobrīd maksā tikai daļu no reālās vērtības. Vislielākā disproporcija starp valsts noteikto pakalpojumu cenu un to īsto vērtību ir slimnīcās – neskaitot algas, šajā sektorā valsts norēķinās tikai par 51%. Seko neatliekamā palīdzība, kam tiek samaksāts 77% apmērā, otrā līmeņa ambulatorā aprūpe – 88%, primārā aprūpe – 86%.

Otra lielākā Latvijas veselības aprūpes sistēmas problēma (*līdztekus hroniskam finanšu badam*) ir ārstu un ārstniecības personu ar vidējo medicīnisko izglītību trūkums. Salīdzinot ar citām Eiropas Savienības valstīm, šie rādītāji Latvijai ir vieni no zemākajiem.

Latvija joprojām pārējo Baltijas valstu vidū izceļas ar zemākajiem tēriņiem veselības aprūpei no valsts līdzekļiem un vislielāko pašu iedzīvotāju līdzdalību šajos maksājumos.

Jādomā, ka arī šī situācija negatīvi ietekmē veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti un pieejamību.

Šobrīd, analizējot 2003.gadu jāatzīmē, ka neskatoties uz dažām pozitīvām izmaiņām veselību raksturojošos statistikas rādītājos, Latvijas iedzīvotāju veselības stāvoklis vērtējams kā "neapmierinošs". Sliktā sociāli ekonomiskā situācija un nepietiekkošais veselības aprūpes finansējums ir ietekmējis iedzīvotāju saslimstības līmeni un medicīnisko pakalpojumu pieejamību. Praktiski nemainīgs ir palicis ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju (*veselības aprūpes pieejamības rādītājs*), pieaugusi hospitalizācija un neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu skaits. Augsts ir slimību ielaistības īpatsvars.

Demogrāfiskie rādītāji valstī ir vieni no zemākajiem Eiropā. Uz šī fona ir augsti vispārējās un zīdaiņu mirstības rādītāji.

Latvijas iedzīvotāju dzīves veids nav kļuvis veselīgāks. Liekais svars un aptaukošanās ir 40% vīriešu un 42% sieviešu. Fiziskā aktivitāte ir nepietiekama un kopumā ārstniecības personas neinteresē pacientu veselības veicināšanas pasākumi.

Salīdzinot ar 2002.gadu ir pieaudzis ceļu satiksmes negadījumu skaits, ko izraisījuši autovadītāji alkohola reibumā. No noziegumus izdarījušo personu skaita, alkohola reibumā ir bijušas 38.4%. Augsts ir to bērnu īpatsvars, kas saindējušies ar alkoholu vai pārmērīgi to lietojuši.

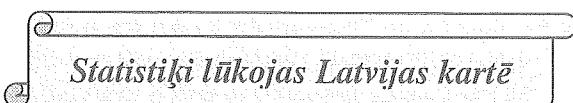
2003.gadā samazinājusies reģistrētā pirmreizējā narkotisko un psihotropo vielu lietošana. Tomēr tas neliecina par patieso situāciju, jo daudzi atkarības slimnieki neārstējas vai ārstējas anonīmi.

Latvijā ikdienu smēķē 51.1% vīriešu un 19.2% sieviešu vecumā no 18 gadiem. Pozitīvi jāvērtē fakti, ka pieaudzis to smēķētāju īpatsvars, kuri vēlas smēķēšanu atmest. Jāatzīmē, ka ārsti un citas ārstniecības personas nenovērtē kaitīgo ieradumu ietekmi uz savu pacientu veselību un nemudina tos atmest.

Latvijā arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta apkārtējās vides uzlabošanai. 2003.gadā lielākā daļa no investīcijām vides aizsardzībai izmantoti ūdens resursu aizsardzībai, atkritumu savākšanas un pārstrādes iekārtu uzlabošanai, kā arī gaisa aizsardzībai. Salīdzinot ar 2002.gadu ir pieaugusi dzeramā ūdens kvalitāte, taču darāmā vēl daudz. Joprojām augstā līmenī saglabājas to saslimšanas gadījumu skaits, kuru izcelsmē vainojama kontaminēta pārtika. Vērojama stabila tendence pieaugt hospitalizācijai valsts toksikoloģijas centrā. Tas netieši liecina par saindēšanos ar bīstamām ķīmiskām vielām.

Latvijā ir viszemākā minimālā mēnešalga divdesmit piecu Eiropas Savienības valstu vidū. Finansiālās problēmas ir viens no svarīgākajiem iemesliem, kas kavē cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanos. Kā liecina 2003.gada Latvijas iedzīvotāju veselības aptaujas dati, tad liela daļa no veselības aprūpes pakalpojumiem tiek segtā no privātiem līdzekļiem. Daudzi tāpēc nevar atļauties ārstēties un atsakās no medicīniskās palīdzības. Tādēļ veidojas "apburtais loks". Skumji, taču šo izveidojušos situāciju varētu īsi komentēt arī šādi: "Nav nauda, nav veselība!"

Tomēr ticībai ir jābūt. Es ticu, ka jaunā valdība un jaunais veselības ministrs tiks galā ar šo gadu gaitā izveidojušos krīzi veselības aprūpē, ka tiks izveidotas un arī realizētas ilgtermiņa programmas medicīnās darbinieku algu paaugstināšanai un krīzes likvidēšanai.

Latvijas nākotnes karti zīmēs arī statistiķi

O. Krastinš, E. Vanags, V. Locāne

LSA biedri

Ar kartēm vecāki iepazīstina bērnus jau pirmskolas gados. Protams, ar vienkāršākajām. Sarežģītākās grūti saprast arī pieaugušajiem.

Atšķirot vienu skaisti noformētu grāmatu, piemēram, "Reģionu attīstība Latvijā" (VSIA "Reģionu attīstība", - R.: 2003.-b5., 7.karte), redzam iežīmētu visiem zināmo Rīgu, bet valsts ziemeļos ir parādīta vēl viena - teritoriāli daudz lielāka "lielpilsēta", saplūstot Ainažiem, Staicelei, Salacgrīvai, Alojai vienā pilsētas masīvā. Kartē šeit neatrodam nevienu lauku pagastu vai māju. Ārzemnieki nodomās, ka Latvijā ir uzbūvēta sava "Nujorka".

Daži skaitļi. Rīgas platība ir 307,2 km².

Cik iznāk jaunajā "Ziemeļu Nujorkā"?

Ainaži - 154,1 km²;

Aloja - 181,8 km²;

Salacgrīva - 325,6 km²;

Staicele - 262,3 km²;

Kopā - 923,8 km².

(Datu avots: Latvijas demogrāfijas gadagrāmata 2003.- 53.lpp.)

Jaunā Latvijas ziemeļu megapole platības ziņā tieši trīs reizes pārsniedz Rīgu.

Cits piemērs Latvijas ziemeļos ir divas pilsētas - Rūjiena un Mazsalaca -, kuras samērā vienlaikus ieguva pilsētu tiesības (Rūjiena 1920.g., Mazsalaca 1928.g.).

Ar iedzīvotāju skaitu tieši pilsētā mūsdienās Rūjiena ir apsteigusi Mazsalacu (3744 pret 1751), tomēr abas palikdamas zem 5000, līdz ar to vērtējamas kā mazpilsētas ar tām raksturīgo apbūvi.

Abu pilsētu platību skaitļi rāda pilnīgi pretējo, un sākummirklī tie ir neticami. Oficiālajās publikācijās Rūjienas platība ir 7,7 km², bet Mazsalacas - turpat 10 reižu vairāk - 72,9 km². Varētu domāt, ka Rūjiena dzīvo viduslaiku mūros, to ietverto laukumu apbūvējot līdz pēdējam, bet Mazsalaca savas robežas noteikusi tālredzīgi vismaz līdz 3000.gadam. Ja gadījumā beigties demogrāfiskā krīze...

Statistikas darbinieki zina, "kur tas suns aprakts". Pie Mazsalacas un citu pilsētu nosaukumiem, kur tas vajadzīgs, ir pielikta zvaigznīte. Tabulas lejasdaļā ir paskaidrojums "kopā ar lauku teritoriju".

Mazsalacai šāda "ganu muiža" ir, Rūjienai - nav. Ar to Mazsalaca bagātāka. Tikai šodienas apstākļos tāds "ipašums" reti dod ienākumus. Biežāk šie pievienotie lauki ir jādotē.

Bez dzīlākiem pārrēķiniem pavisam nelietojami ir teritoriju apdzīvotības blīvuma rādītāji, ja tos aprēķina pa nedalītām administratīvām teritorijām. Iznāk, ka Mazsalacā vidēji uz vienu km² dzīvo 35 iedzīvotāji, bet Rūjienā 486 - 14 reizes pārsniedzot Mazsalacu.

Līdzīgus piemērus varam atrast Kurzemes pusē. Piltenē, kura pilsētas tiesības ieguvusi jau 1557.gadā, ir tikai 8,8 iedzīvotāji uz km², taču Stendē 419 jeb 48 reizes vairāk.

Paldies CSP tautas skaitītājiem, kuri iedzīvotāju skaitu saskaitīja atsevišķi pa pilsētām un to lauku teritorijām. Taču turpmākajā analīzē viss palika pa vecam: ja esi pierakstījis pilsētas policijā (tagad - deklarējies), esi pilsētnieks, kaut arī dzīvo tālu aiz beztiltu upēm un odžu pirmiem.

Kaut ko jau secināt varam. Mazajās pilsētās (pārstāv Rūjiena, Stende) iedzīvotāju blīvums ir 400-500 iedzīvotāju uz km². Lielajās (pārstāv Valmiera) - 1500, bet ar lauku teritorijām "aplīpinātajās" (Piltene, Ainaži, Aloja, Mazsalaca) - tikai 10-30.

Ja pilsētu iedzīvotāju blīvumu rēķinātu tā, kā vajadzētu, arī Alojā uz vienu km² iznāktu 311, Ainažos - 263, Mazsalacā - 219, Piltenē - 80. Reti kur šis skaitlis nokritīsies zem 100, bet ne jau zem 10. Līdzīgus piemērus var konstruēt, izmantojot cītus relatīvos intensitātes rādītājus, augšanas tempus u.c.

Kā reforma var mainīt statistiku

Vai nu Latvija tiks sadalīta 102 novados, vai par kādiem desmitiem vairāk vai mazāk, tas būtību nemaina. Neskartas acīmredzot paliks tikai lielās republikas pilsētas. Lielākā daļa novadu ietvers vienlaikus

pilsētu(-as) un pieguļošos pagastus. Ja iesim pa iemīto taku, ka iedzīvotāju ģeogrāfisko piederību nosaka administratīvi teritoriālā vienība, kurā tie dzīvo, un novada nosaukumu parasti dos pilsēta, tad Latviju apdzīvos gandrīz tikai pilsētnieki. Lauciniekus varēs apskatīt vēl Brīvdabas muzejā un dažos atsevišķos novados, kuros nebūs nevienas pilsētas.

Raksta nolūks nav kavēt vai apturēt administratīvi teritoriālo reformu. Bet reforma var būtiski ietekmēt arī teritoriālo statistiku, kas ir mūsu interešu lokā. Pieliekot zināmas pūles un izdalot papildu līdzekļus, ir iespējams teritoriālo statistiku uzlabot. Bet, ejot vienkāršošanas ceļu, teritoriālā statistika var kļūt nabadzīga.

Ja mazākā administratīvi teritoriālā vienība būs novads, tad jautājuma būtību izsaka tas, kas būs mazākā statistikas uzskaites vienība. Diezgan tradicionāli ir pieņemts, ka mazākā administratīvi teritoriālā vienība vienlaikus ir arī mazākā statistikas uzskaites vienība. Šoreiz, mūsuprāt, tas nav pieņemami.

Ja izstrādāsim un publicēsim datus tikai par 102 (nedaudz mazāk vai vairāk) novadiem un 7 republikas pilsētām, tad teritoriālā statistika kļūs nabadzīgāka nekā pašreiz, un iepriekšējie piemēri parādīja, ka jau pašreiz tā varētu būt pilnīgāka.

Tātad statistikas uzskaites vienībai ir jābūt mazākai par administratīvi teritoriālo vienību.

Kartē un statistikā jāpaliek pilsētām

Vieglākais kompromisa risinājums ir šāds. Teritoriālajai statistikai perspektīvā jānodrošina dati par katru novadu un atsevišķi (tajā skaitā) par novadā esošo pilsētu (-ām). Datus par novadu lauku daļu (absolūto skaitļu veidā) varēs izrēķināt kā starpības. Piemēram, starp dzimušo skaitu visā novadā, atskaitot dzimušo skaitu pilsētās. Kurš uzdrošināsies no Latvijas kartes svītrot, piemēram, Pilteni, kura savas pilsētas tiesības ieguvusi jau gandrīz pirms 500 gadiem un saglabājusi tās cauri visiem vēstures griežiem. Un arī par tām, kuras nodibinātas Latvijas valsts neatkarības sākumā.

Uz katu Latvijas pilsētu var aizbraukt un pārliecināties, ka tā eksistē dabā. Un tam, kas eksistē dabā, jābūt atspoguļotam statistikā.

Ja pagasts kaut kādā veidā saglabāsies dabā, tad atbilstoši teritoriālās statistikas programmas maksimumam vajadzētu izstrādāt datus ne tikai par novadu lauku teritorijām, bet par katra pagasta teritoriju atsevišķi. Tad teritoriālā statistika kļūtu plašāka un analītiskāka, nekā tā ir mūsdienās.

"Visu" nevarēs, "nemaz" - nedrīkstēs

Ar iepriekšējo centāmies parādīt, ka teritoriālo statistiku nedrīkst reducēt uz novadu statistiku. Taču tik plašu statistikas rādītāju loku, kā izstrādā kopumā valstī, nevarēs iegūt pat novadu skatījumā. Šaurāks tas varētu būt pa atsevišķām pilsētām un vēl šaurāks (problemātiski) - pa pagastiem.

Tādēļ jau tagad ir jāsāk iezīmēt kontūras, kādus statistikas rādītājus varētu un vajadzētu iegūt atsevišķos teritoriju līmeņos.

Pēc reālām iegūšanas iespējām rādītājus novadiem un teritorijām, kas mazākas par novadiem, varētu iedalīt četrās grupās:

- 1) par katru novadu un atsevišķi par tā pilsētu (katru pilsētu, ja to ir vairākas) jānodrošina dati, ko dod tautas skaitīšana un citas skaitīšanas, iedzīvotāju, izglītības, veselības aizsardzības, sociālā statistika, nodarbinātības un bezdarba pētījumi. Ja kartē un ļaužu apziņā tiek saglabāts pagastu jēdziens, galvenajiem datiem ir jābūt arī par atsevišķiem pagastiem;
- 2) dati, kuru iegūšana par teritorijām, kas mazākas par novadiem, teorētiski ir iespējama, bet praktiski var sagādāt grūtības, piemēram, iedzīvotāju samaksātā ienākuma un citu nodokļu summas;
- 3) rādītāji, par kuriem datus būs viegli iegūt pa novadiem, bet par to sastāvdaļām - neiespējami. Piemērs: dati par novadu pašvaldību budžetu un tā izpildi;
- 4) rādītāji, kuru izstrāde jau novadu skatījumā būs apgrūtināta, un jāapsver, vai to vajadzība attaisnos izstrādei nepieciešamos izdevumus. Piemērs: iekšzemes kopprodukts un tā sastāvdaļas vienkāršākā vai detalizētākā grupējumā.

Teritoriālas statistikas reforma ir jāsagatavo līdz ar administratīvi teritoriālo reformu, tām jānotiek vienlaikus. Tādēļ teritoriālās un nozaru statistikas darbiniekiem jāuzsāk teritoriālās statistikas rādītāju inventarizāciju, sadalot tos minētajās četrās vai vairākās grupās, katrai saglabājamam rādītājam paredzot konkrētus iegūšanas ceļus un metodes.

Tas var prasīt zināmus papildu līdzekļus statistikas darba pilnveidošanai. Taču tādus piešķir arī pašai administratīvi teritoriālajai reformai.

Domāsim ne vien par reformas izraisītajiem pārkārtojumiem lielajos un mazajos budžetos, bet vispirms vērtēsim, kā līdz ar to mainīsies valsts un mūsu visu zināšanas un iespējas. Veca atziņa: sagraut ir viegli, uzcelt - grūti.

Statistika par pašiem statistiķiem

JŪSU VĒRTĒJUMI, MŪSU KOMENTĀRI

O. Krastiņš
LSA valdes loceklis

Iepriekšējā Statistiķu asociācijas kopsapulcē, kas notika 2003. gada 12. decembrī LU Mazajā aulā, tika izplatīta aptaujas anketa “*Ko no asociācijas gaida vairākums*”. Saņemām 26 aizpildītās anketas. Tā kā kopsapulcē piedalījās ap 50 asociācijas biedri, nerespondences procents arī sasniedz pusī. Kā gan atsaucību gaidīt no tiem, kas ar statistikas intervētāju satiekas pirmo reizi, ja paši statistiķi savā lokā nespēj nodrošināt vismaz 80% respondenci?

Anketu varēja izpildīt anonīmi, kā arī uzrādīt uzvārdu. Vairums izteicās anonīmi, 5 atklāti.

Un nu atbilžu sadalījums uz galvenajiem jautājumiem. Ņemot vērā mazo respondentu skaitu, atbilžu skaitu uzrādām tieši, neparēķinot procentos. Atbilžu sadalījums uz jautājumiem “Kāda nozīme priekš Jums ir šādiem LSA pasākumiem?”

	Ļoti patīk (aktivizēt pasākumu)	Patīk (apmierina līdzšinējais)	Neitrāla attieksme (nav viedokļa)	Maza interese, ja pagadās	Neinteresē, nav nozīmes	Kopā ¹
Lasījumi (diskusijas)	8	18	-	-	-	26
Konferences	6	9	8	-	-	23
Asociācijas biļetens	7	13	5	1	-	26
Ekskursija (-as)	10	10	4	-	1	25
Fotoizstāde CSP telpās	9	7	5	3	-	24

Novērtējot tabulu, vispirms jāatzīmē niecīgais negatīvo atbilžu skaits. Pēc komentētāja viedokļa tas varētu būt tādēļ, ka visi asociācijas pasākumi ir brīvprātīgi. Neinteresē, nepiedalies un nemaz neuzzini, kas tur notiek! Izejot ārpus konkrētās aptaujas, zināmu, palielu negatīvo atbilžu skaitu varētu sagaidīt par obligātiem pasākumiem, piemēram, “Vai Jums patīk ienākumu nodoklis?”, “Vai Jums patīk elektroniskā reģistrēšanās, ierodoties un atstājot darbavietu?” u.tml. Asociācijas biedriem tādu, tikai viņiem obligātu pienākumu nav (biedru nauda ir vairāk simboliska).

Pēc “fanu”, “karsēju”, sirdsdraugu skaita, kas devuši augstāko vērtējumu, pirmajās vietās nonāk ekskursijas un fotoizstādes. Vienā anketā atbildē, ka ļoti patīk ekskursijas, bija atzīmēta pat ar diviem krustiņiem (ieskaitījām par vienu). Varbūt tiešām padomāsim par pavasara un rudens ekskursijām?

Nopietnāku vērtējumu dod pirmo divu pozitīvo atbilžu summa. Visi 26 respondenti pozitīvi novērtējuši lasījumus un diskusijas. Otra un trešo vietu ar 20 balsīm dala asociācijas biļetens un ekskursijas.

Kā anketā neminēti citi pasākumi pierakstīti “personisku kontaktu iespējas un domu apmaiņa” (vienā anketā – “ļoti patīk”) un “balle” (vienā anketā). Tā kā vārds pasvītrots un pielikta izsaukuma zīme, var domāt, ka balle ir ļoti gaidīta. Tomēr nevienā rūtiņā ne krustīja ne kāsīša nebija. Formāli var domāt arī: “Nesāciet rīkot balles, tāpat neiešu”! Tādēļ, statistiķi, esiet uzmanīgi ar “statistiku”!

Veidojot turpmāko lasījumu tematiku, asociācijas biedri iesaka šādas prioritātes:

1. Starpnozaru problēmas, diskutējami jautājumi, pietiekami populāri izklāstīti, kas izraisa uzskatu sadursmes 23.
2. Informācija par ārzemēs vai citur gūtu profesionālu pieredzi..... 19.
3. Pabeigli zinātniski vai praktiski darbi ar pietiekami dziļu zinātnisku saturu..... 11.
4. Informācija par kāda ceļojuma iespaidiem, mūža atzinām, mūžībā aizgājuša statistiķa dzīvi u.tml..... 6.
5. Kā citas, klāt pierakstītas tēmas bija minētas CSP un statistikas vēsture 2.

¹ Ja rindas summa ir mazāka par 26, tad daži respondenti par šo jautājumu nav izteikušies.

Atsevišķas anketās sastopami arī citi ieteikumi. Tā kā anketa pieļāva atzīmēt vairākas prioritātes, minēto skaitļu summa pārsniedz 26.

Atceroties pēdējā gadā publicētos darbus, kas vislabāk palikuši atmiņā un palīdzējuši darbā, pirmajā vietā nonāk mācību grāmatas un mācību līdzekļi, skaitot visu autoru darbus kopā.

Otrajā vietā izvirzās populārās publikācijas, dažās anketās norādot "Latvijas Vēstnesi".

CSP, Latvijas Statistikas institūts un citas organizācijas varētu padomāt, kā izdot tādus darbus, kas būtu zinātniski lietišķi pēc saturā, bet literāri publicistiski pēc formas. Ne jau vispārējās un tematiskās gadagrāmatās, bet, piemēram, tādos izdevumos kā "Statistikas aktualitātes". Jaunibā vai ik katrs ir izmēģinājis spēkus sportā, bet daudzi arī literatūrā. Kāda dzirkstelīte taču būs vēl saglabājusies?

Ko domāt par Marģera Skujenieka balvas pasniegšanu?

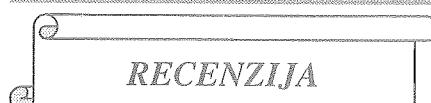
Tikai viens respondents domā, ka galvenajai balvas satāvdaļai jābūt naudas summai, vēl divi, ka jābūt gan morālai atzinībai, gan naudai. Taču absalūtais vairākums – 23 respondenti – balvas nozīmi saskata morālā atzinībā.

Skaista morālā atzinība varētu būt atjaunota Valsts statistikas pārvaldes Goda zīme. Tā kā tai bija un būtu vairākas pakāpes, apbalvoto un iepriecināto būtu vairāk.

Astoņpadsmit respondentu valdes darbu vērtēja kā labu (tradicionāli kopsapulgēs balso par "apmierinoši"). Seši respondenti bija izlikuši pat teicamu atzīmi, bet divi mēģinājuši būt precīzāki: starp 4 un 5.

Vairākuma domas ir uzsklausītas. Tagad tās ir jāīsteno. Gaidīsim jaunus lasījumus, diskusijas, asociācijas biletēna izdevumus, fotoizstādes.

Un jau maijā – pirmajā ekskursijā!

RECENZIJA

"Dažādā Latvija" gaidīts un ļoti vērtīgs pētījums

monogrāfija "Dažādā Latvija: pagasti, novadi, pilsētas, rajoni, reģioni. Vērtējumi, perspektīvas, vīzijas".

Baiba Rivža

Dr.habil.oec., prof.

Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķe

Iznākusi Latvijas Zinātņu akadēmijas īstenā locekļa Edvīna Vanaga vadībā sagatavotā autoru grupas monogrāfija "Dažādā Latvija: pagasti, novadi, pilsētas, rajoni, reģioni. Vērtējumi, perspektīvas, vīzijas". Jaunā grāmata ir izcils ieguldījums mūsdienu Latvijas sociāli ekonomiskā raksturojumā teritoriālā vērojumā. Pētījuma nozīme nākotnē tikai pieauga, jo skaitliskais situācijas raksturojums un analīze ir unikāli.

Autori parāda, ka Latvijā pēdējos desmit gados ir izveidojušās būtiskas reģionālās atšķirības, raugoties kā no ekonomiskā, tā no sociālā aspekta. Šo atšķirību pārvarēšanas programma ir nopietns izaicinājums Latvijas politiķiem.

Darbā veiksmīgi liktas lietā dažādas pētīšanas metodes. Tā sagatavošanā izmantots ļoti liels literatūras avotu skaits, t.sk. gan ārzemju, gan Latvijas zinātnieku darbi.

Grāmatu veido desmit nodaļas. Pirmā nodaļa veltīta teritoriju attīstības un reģionālās politikas teorētiskajiem jautājumiem. Otrajā dotas teritoriju vērtēšanas metodes. Trešajā nodaļā atspoguļoti teritoriju (pagastu, pilsētu, rajonu, reģionu) vērtēšanas rezultāti. Ceturtā veltīta pašvaldību teorijai un darbībai ārzemēs. Piektajā parādīta teritoriālā attīstība un pašvaldību reformas. Sestajā analizēti pašvaldību līderu un iedzīvotāju aptaujas rezultāti. Septītajā nodaļā atspoguļoti pašvaldību demokrātijas rādītāji. Astotā veltīta īpaši atbalstāmo teritoriju attīstības programmas analīzei. Devītajā analizēta Eiropas Savienības reģionālā politika. Desmitajā nodaļā ieskicēti teritoriju sociāli ekonomiskās attīstības virzieni, perspektīvas un vīzijas.

Monogrāfiju autori iecerējuši plašam lasītāju lokam - pašvaldību darbiniekiem, politiķiem, ierēdņiem, zinātniekiem, mācībspēkiem un studentiem. Pēdējiem grāmata būs liels atspaidis, īpaši jau sociālo zinātņu bakalaura studiju programmu studentiem, t.sk., piemēram, reģionālās attīstības un pārvaldes, kā arī ar pašvaldību darbu saistītajās specjalizācijās. Liels atbalsts tā būs arī magistrantiem un doktorandiem.

Arī Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultātē ir iespēja klausīties kursus reģionālajā ekonomikā un pārvaldē. Fakultātes mācībspēkiem būs joti noderīgas visas desmit nodaļas, īpaši jau tādas tēmas kā pašvaldību teorijas un to darbība ārzemēs, pašvaldību demokrātijas rādītāji, īpaši atbalstīmo teoriju attīstības programmu izvērtējums, Eiropas Savienības reģionālā politika, kā arī teritoriju, pagastu, pilsētu rajonu, reģionu vērtēšanas četru gadu (1999-2002) rezultāti. Semināru nodarbībām, kursa, bakalaura un maģistra, kā arī doktora darbiem noderīgs plašais skaitliskais materiāls, attīstības indeksi, kas doti pielikumos.

Pozitīvi ir tas, ka saturā rādītājā nodaļu un apakšnodaļu nosaukumi ir intrīgējoši, tie noteikti piesaistīs plašāku interesentu loku, piemēram, "Sacensība uz... pēdējām vietām", "Kur beidzas māja un sākas Dzimtene", "Divi rajoni - dažādi indeksi", "Pagastu pievilcība", "Nodoklis nav draugs, nespēja to samaksāt - ienaidnieks", "Līdzīgs ar līdzīgu - jā, bagāts ar trūcīgu - nē" utt.

Daudzi monogrāfijas secinājumi ir joti būtiski Latvijai reģionālās politikas izstrādē, piemēram, "visnepietnākās pašvaldību problēmas Latvijā ir bezdarbs, iedzīvotāju mazturība, nepietiekama ekonomiskā attīstība, bet tieši šajās problēmās efektīvas rīcības ir bijis vismazāk. Tas ir saistīts ar pašvaldību nepietiekamu varu un patstāvību. Pašvaldības vēl maz uzticas nevalstiskajām organizācijām. Tāpēc jāveic publiskās pārvaldes talāka decentralizācija". Tam pilnībā var piekrist, un arī pētījumos veikto aptauju materiāli šo viedokli atbalsta. Noteikti jāatbalsta arī secinājums, ka nepieciešams uzlabot teritoriālo statistiku. Autori raksta: "Ja izstrādāsim un publicēsim datus tikai par 102 novadiem un 7 republikas pilsētām, tad teritoriālā statistika klūs vēl nabadzīgāka nekā šobrīd, un to pieļaut nevar".

Jāpiekrīt arī viedoklim, ka Latvijā pašvaldību reformu un reģionālās attīstības programmu vērtēšanā praktiski netiek izmantoti *rezultatīvie rādītāji*. To lietošana neapšaubāmi ļautu daudz objektīvāk vērtēt reformas un programmas.

Tālredzīgs ir atgādinājums, ka administratīvi teritoriālā reforma nav vienīgais līdzeklis pašvaldību attīstībai. Prese bieži to parāda kā glābēju visās pašvaldību nelaimēs. Bet tā taču nav. Autori pamato ti norāda uz pašu pašvaldību aktīvāku, efektīvāku darbu, ciešāku saistību ar iedzīvotājiem, kā arī uz valsts lielāku atbalstu atpalikušajām teritorijām.

Kopumā grāmata "Dažādā Latvija: pagasti, novadi, pilsētas, rajoni, reģioni. Vērtējumi, perspektīvas, vīzijas" ir gaidīta un būs noderīga gan akadēmiskajā, gan praktiskajā vidē, gan reģionālās politikas īstenošanā saistībā ar pašvaldību reformām, ieskaitot administratīvi teritoriālo reformu vietējo pašvaldību līmenī un reģionālā administratīvi teritoriālā iedalījuma reformu.

Ar autores atļauju pārpublicēts no Latvijas Vēstneša 22.07.2004.g. Nr. 115 (3063) rubrikas **Cilvēki un darbi**.

In memoriam:

Asoc. profesore, Dr.oec. Māra Zvidriņa

(07.12.1941. – 13.10.2004.)

Aizvadītā gada 13.oktobra rītā mūs pārsteidza skumja vēsts. Šai rītā no mums uz visiem laikiem šķērīs Māra Zvidriņa. Grūti par Māru runāt pagātnes formā. Šķiet, ka vēl pavismē nesen viņa bija atnākusi pie saviem kolēģiem Statistikas institūtā iepazīstināt ar savu mazo meitiņu Sanitu, bet nu jau mazmeitiņai ir 16 gadi. Laiks ir paskrējis joti ātri.

Visa Māras darba dzīve ir saistīta ar statistiku. Pēc vidusskolas beigšanas viņa iestājās Latvijas Universitātē Ekonomikas fakultātē un pabeidza studijas statistikas specialitātē. Studiju laikā viņa sastapa savu dzīves biedru Pēteri Zvidriņu, ar kuru laimīgi nodzīvoja visu atlikušo mūžu, būdama labs palīgs un balsts savam vīram gan darbā, gan uzņemoties visas mājas rūpes.

Studijām sekoja darbs Statistikas institūtā, tad Latvijas Universitātē Statistikas un demogrāfijas katedrā kā statistikas pasniedzēja, zinātniskajā darbā pievēršoties ekonomiskai demogrāfijai. Pētījumu rezultāti apkopoti disertācijā, kas sekmīgi aizstāvēta 1979. gadā. Māras piemesums zinātnē ir 54 raksti un publikācijas.

Māra vienmēr ir bijusi joti gaišs cilvēks, nekad nedzirdēja viņu runājam skarbi. Studenti, ar kuriem viņa strādāja, vienmēr par viņu izteicās kā par zinošu, laipnu, izpalīdzīgu pasniedzēju. Māra vienmēr bija gatava palīdzēt gan darbā, gan sadzīvē, savu palīdzību viņa piedāvāja pati. Darba istaba kļuva gaišāka, kad ienāca Māra. Viņa spēja izstarot gaismu, un šī gaisma vēl joprojām saglabājas virs viņas darba galda.

Māra paliks mūsu atmiņā kā mīloša sieva, māte, vecmāmiņa un brīnišķīga kolēģe..

Inta Krūmiņa - kolēģe LU Statistikas un demogrāfijas katedrā

MEKLĒJIET RAKSTOS

Jaunāko publikāciju saraksts statistikas jomā

- ❖ STATISTISKIE PĒTĪJUMI – SOCIĀLO ZINĀTNU ATTĪSTĪBAS BĀZE. Konferences vēstis. Rīga, 2004, 208 lpp.
- ❖ STATISTIKAS UN PĀRVALDES PROBLĒMAS 2004. Zinātniskie raksti. Latvijas Statistikas institūts. Rīga, 2004, 186 lpp
- ❖ DAŽĀDĀ LATVIA: PAGASTI, NOVADI, PILSĒTAS, RAJONI, REĢIONI. VĒRTĒJUMI, PERSPEKTĪVAS VĪZIJAS. Latvijas Statistikas institūts, Valsts reģionālās attīstības aģentūra. Rīga, 2004, 539 lpp
- ❖ O. KRASTIŅŠ. VĒRTĒJUMI UN PĀRDOMAS. Latvijas Vēstnesī 2003.g. publicēto rakstu krājums. Latvijas Statistiku asociācija un Latvijas Statistikas institūts, Rīga, 2004, 99 lpp
- ❖ STATISTIKAS AKTUALITĀTES. Nr.1 (9), Centrālā statistikas pārvalde. Rīga, 2004, 12 lpp

Par LSA aktivitātēm īsumā

LSA rīkotie tematiskie lasījumi

Pārskata gadā asociācija turpināja 2000.gada novembrī uzsāktos tematiskos lasījumus gan tradicionālajā, gan diskusiju formā. 2004.gadā ir notikuši šādi tematiskie lasījumi:

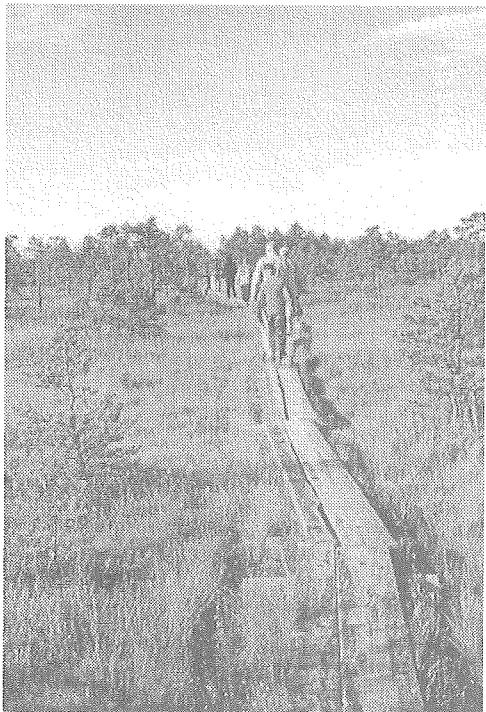
- ◆ 19.01.2004 - Diskusija "Lauksaimniecības statistika un politika, Latvijai ieejot Eiropas Savienībā". Diskusiju uzsāka A.Miglavs, 5 diskusanti, 23 dalībnieki;
- ◆ 16.02.2004 - "Noziedzība un to noteicošie faktori 90.gadu otrajā pusē", S.Kristapsone, 8 dalībnieki;
- ◆ 19.04.2004 - "INTRASTAT sistēmas ieviešana Latvijā", E.Bendrāte, 13 dalībnieki;
- ◆ 06.08.2004 - "Scientific use files from official statistics. A. German research project", G.Ronnings, 21 dalībnieks;
- ◆ 18.10.2004 - "Ko darīt ar 2.pensiju līmeni uzkrāto kapitālu", B.Pettore, 17 dalībnieki;
- ◆ 15.11.2004 - "Latvijas veselības aprūpes sistēmas reforma un iedzīvotāju veselība laika posmā no 1993.gada līdz 2003.gadam", J. Karašķēvicas promocijas darba aprobācija, 14 dalībnieki.

Pārskata gadā pirmo reizi lasījumu ciklā ar lasījumu uzstājās ārvalstu speciālists Tbingenās (Vācija) universitātes profesors, Dr.oec. Gerds Ronnings, pirmo reizi lasījumu formā tika aprobēts promocijas darbs (J. Karašķēvica).

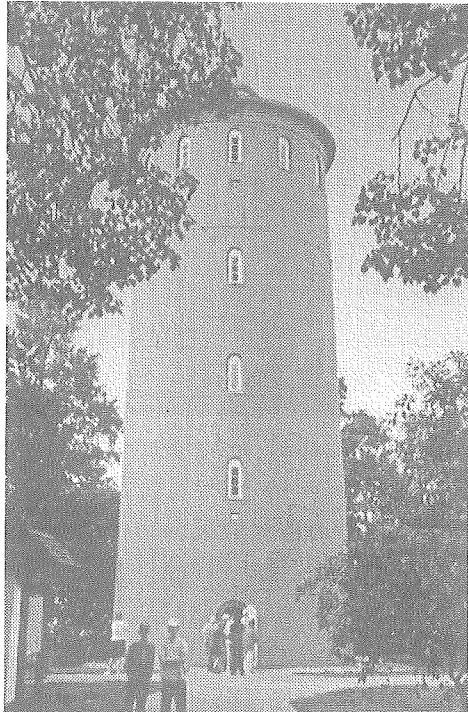
Kopš tematisko lasījumu uzsākšanas ir notikuši 28 šādi lasījumi.

Asociācija ceļo

Skarbās un neatvairāmās Ziemeļkurzemes tālēs,
14.08.2004.

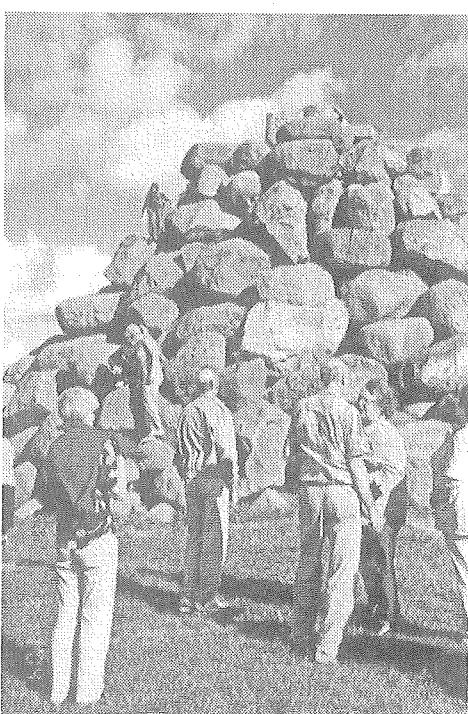
Pa cejam: Ķemeru lielais tīrelis.

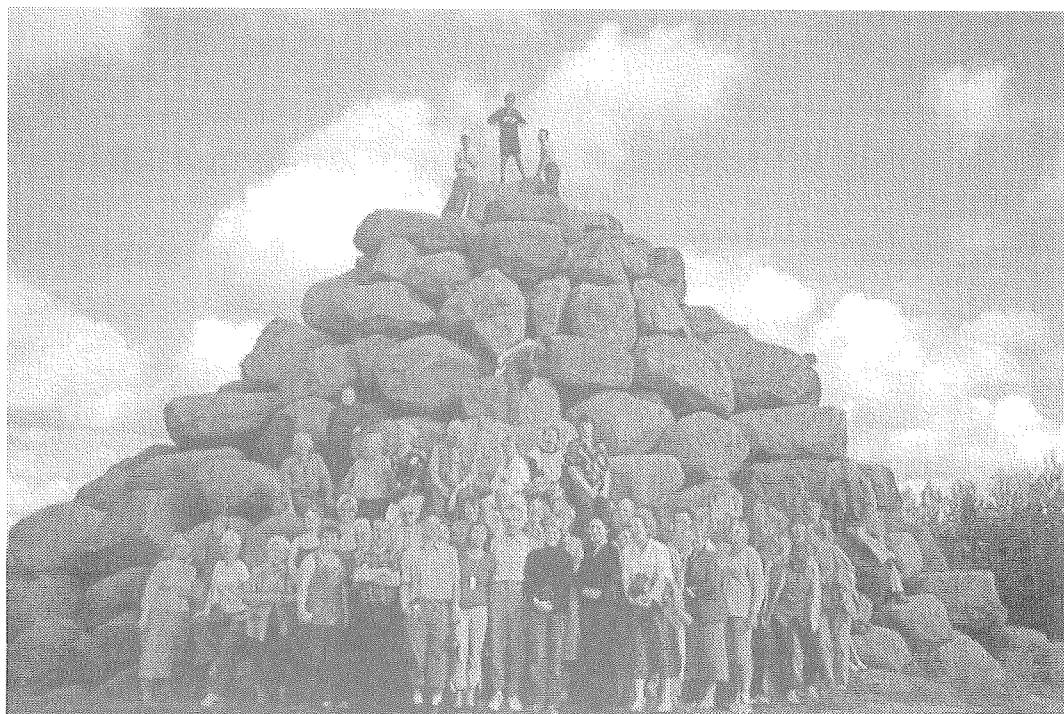
"Aizved mani pie Slīteres ... bākas"
Esam klāt!

Statistiekiem ir sava bāka, jūrniekiem sava.
Ko gan var iesākt bez bākas?

Labi gan sakrauts! Kad bijām jauni, ne tādus
vien brīnumus pastrādājam.

Braucienā dalībnieki pie Valpenes akmens piramīdas.

Dienišķā maize Kurzemē smeķēja labi.

Vanagu un Zvidriņu ģimenes foto.

Latvijas Statistiķu asociācijas juridiskā adrese ir Lāčplēša ielā 1, Rīgā, LV-1301.

Tālruni: 7366880 un 7366891, fakss 7830137, e-pasts: Ilmars.Vanags@csb.gov.lv un Inese.Grizane@csb.gov.lv.
Ar LSA statūtiem un citiem ar asociāciju saistītiem materiāliem var iepazīties vai sapņem to kopiju *LSA telpās*.

Jūs varat rakstīt šā biļetena veidotājiem un mēs centīsimies atbildēt šā biļetena slejās.

Mūsu adrese:

E.Vaskis, 219. kab., Lāčplēša ielā 1., Rīga, LV-1301